

Emanetin insana arz edilmesi hâdisesi ne zaman ve nasıl olmuş, izah eder misiniz?

"Biz emaneti göklere, yere, dağlara teklif ettik de onlar bunu yüklenmekten kaçındılar. Ama onu insan yükledi. İnsan (bu emanetin hakkını gözetmediğinden) cidden çok zalim, çok cahildir." (*Ahzab Suresi, 33/72*)

Ayette ifade edilen emanet mefhumu, müfessirler tarafından "farzlar, mükellefiyetler yani dinî tekliflerin tamamı, Allah'a itaat, akıl ve düşünme kabiliyeti, kaderin takdirine tevekkül etmek, yeryüzüne halife olma kabiliyeti" şeklinde tefsir edilmiştir.

Emanetin insana verilmesinin âyette bu tarzda ifade edilmesine edebiyatta intak sanatı deniyor. İntak, söylemeğe kabiliyeti olmayanı söyletmek, onun namına konuşmak, nutka getirmek, söyletilmek ve dile getirmek gibi mânâlara geliyor.

Kısacası ayette intak-ı bilhak yapılıyor. *İntak-ı bilhak ise, Hakk'ın söyletmesi, Cenab-ı Hakk'ın konuşturması, inayet-i Hak ile hakikati olduğu gibi dile getirmek gibi mânâlara geliyor. Dolayısı ile ayette ifade edilen emanetin teklif veya arz edilişi bir zaman ve mekânla alâkalı değildir. Bir zaman düşünülecekse şöyle denilebilir: İlk insan Hz. Adam (as.) olduğuna göre, bunun zamanı onun balçıktan yaratılan bedenine ruh nefhedildiği zamandır.*